

KPC

Zestawienie zmian przepisów
z datami wejścia w życie

Nowelizacja 2019

Stan prawny na 10 września 2019 r.

NOWELIZACJA KPC 2019

WYDANIE

2

KPC

Zestawienie zmian przepisów
z datami wejścia w życie

Nowelizacja 2019

Stan prawny na 10 września 2019 r.

NOWELIZACJA KPC 2019

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

WYDANIE

2

Stan prawny na 10 września 2019 r.

Wydawca

Magdalena Stojek-Siwińska

Opracowanie redakcyjne

Zespół

Łamanie

Andytex

Violet Design Wioletta Kowalska

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą od wydawnictwa i nie są częścią aktu normatywnego.

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2019

ISBN 978-83-8187-510-3

2. wydanie

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw – zestawienie zmian	15
---	----

* * *

Zmiany do ustawy z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego ...	95
--	----

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

– ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.)

Tytuł wstępny. Przepisy ogólne	97
---	----

CZĘŚĆ PIERWSZA. POSTĘPOWANIE ROZPOZNAWCZE

KSIĘGA PIERWSZA. PROCES	102
--------------------------------------	-----

Tytuł I. Sąd	102
---------------------------	-----

Dział I. Właściwość sądu	102
---------------------------------------	-----

Przepis wstępny	102
-----------------------	-----

Rozdział 1. Właściwość rzeczowa	102
--	-----

Oddział 1. Podstawy właściwości	102
--	-----

Oddział 2. Wartość przedmiotu sporu	104
--	-----

Rozdział 2. Właściwość miejscowa	106
---	-----

Oddział 1. Właściwość ogólna	106
---	-----

Oddział 2. Właściwość przemienna	106
---	-----

Oddział 3. Właściwość wyłączna	109
---	-----

Oddział 4. Przepisy szczególne	110
---	-----

Dział II. Skład sądu	112
-----------------------------------	-----

Dział III. Wyłączenie sędziego	114
---	-----

Tytuł II. Prokurator	117
-----------------------------------	-----

Tytuł III. Organizacje pozarządowe	118
---	-----

Tytuł IIIA. Państwowa Inspekcja Pracy	119
--	-----

Tytuł IIIB. Powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów	120
---	-----

Tytuł IIIC. Podmioty uprawnione do udziału w postępowaniu na podstawie odrębnych przepisów	120
---	-----

Tytuł IV. Strony	121
-------------------------------	-----

Dział I.	Zdolność sądowa i procesowa	121
Dział II.	Współuczestnictwo w sporze	124
Dział III.	Interwencja główna i uboczna	125
Dział IV.	Przypozwanie	127
Dział V.	Pełnomocnicy procesowi	127
Tytuł V.	Koszty procesu	131
Dział I.	Zwrot kosztów procesu	131
Dział II.	Pomoc prawna z urzędu	136
Tytuł VI.	Postępowanie	142
Dział I.	Przepisy ogólne o czynnościach procesowych	142
Rozdział 1.	Pisma procesowe	142
Rozdział 2.	Doręczenia	151
Rozdział 3.	Posiedzenia sądowe	161
Rozdział 4.	Terminy	168
Rozdział 5.	Uchybienie i przywrócenie terminu	169
Rozdział 6.	Zawieszenie postępowania	170
Dział II.	Postępowanie przed sądami pierwszej instancji	176
Rozdział 1.	Mediacja i postępowanie pojednawcze	176
Oddział 1.	Mediacja	176
Oddział 2.	Postępowanie pojednawcze	181
Rozdział 2.	Pozew	183
Rozdział 2a.	Organizacja postępowania	192
Rozdział 3.	Rozprawa	197
Dział III.	Dowody	205
Rozdział 1.	Przedmiot i ocena dowodów	205
Rozdział 2.	Postępowanie dowodowe	207
Oddział 1.	Przepisy ogólne	207
Oddział 2.	Dokumenty	210
Oddział 3.	Zeznania świadków	214
Oddział 4.	Opinia biegłych	219
Oddział 5.	Oględziny	223
Oddział 6.	Przesłuchanie stron	224
Oddział 7.	Inne środki dowodowe	226
Rozdział 3.	Zabezpieczenie dowodów	227
Dział IV.	Orzeczenia	228
Rozdział 1.	Wyroki	228
Oddział 1.	Wydanie wyroku	228
Oddział 2.	Natychmiastowa wykonalność wyroków	236
Oddział 3.	Wyroki zaoczne	238
Oddział 4.	Sprostowanie, uzupełnienie i wykładnia wyroków ...	242

Rozdział 1a.	Nakazy zapłaty	243
Rozdział 2.	Postanowienia sądu	244
Rozdział 3.	Prawomocność orzeczeń	247
Dział V.	Środki odwoławcze	248
Rozdział 1.	Apelacja	248
Rozdział 1 ¹ .	Kasacja	258
Rozdział 2.	Zażalenie	259
Dział Va.	Skarga kasacyjna	266
Dział Vb.	Skarga na orzeczenie referendarza sądowego	272
Dział VI.	Wznowienie postępowania	274
Dział VII.	Rewizja nadzwyczajna	279
Dział VIII.	Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	279
Tytuł VII.	Postępowania odrębne	282
Dział I.	Postępowanie w sprawach małżeńskich	282
Rozdział 1.	Przepisy ogólne	282
Rozdział 2.	Sprawy o rozwód i o separację	284
Rozdział 3.	Inne sprawy	287
Dział II.	Postępowanie w sprawach ze stosunków między rodzicami a dziećmi	288
Dział IIa.	Postępowanie w sprawach gospodarczych	292
Dział III.	Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych	296
Rozdział 1.	Przepisy ogólne	296
Rozdział 2.	Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy	305
Rozdział 3.	Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych	308
Dział IV.	Postępowanie w sprawach o naruszenie posiadania	312
Dział IVa.	Postępowanie w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów oraz w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową	313
Rozdział 1.	Przepisy ogólne	313
Rozdział 2.	Postępowanie w sprawach z zakresu ochrony konkurencji	313
Dział IVb.	Postępowanie w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone	319
Dział IVc.	Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji energetyki	320
Dział IVd.	Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty	322
Dział IVe.	Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji transportu kolejowego	325

Dział IVf.	Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji rynku wodno-kanalizacyjnego	327
Dział V.	Postępowanie nakazowe i upominawcze	329
Rozdział 1.	Przepisy ogólne	329
Rozdział 2.	Postępowanie nakazowe	331
Rozdział 3.	Postępowanie upominawcze	337
Dział VI.	Postępowanie uproszczone	340
Dział VII.	Europejskie postępowania w sprawach transgranicznych	346
Rozdział 1.	Europejskie postępowanie nakazowe	346
Rozdział 2.	Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń	347
Dział VIII.	Postępowania elektroniczne	349
Rozdział 1.	Elektroniczne postępowanie upominawcze	349
KSIĘGA DRUGA. POSTĘPOWANIE NIEPROCESOWE		355
Tytuł I.	Przepisy ogólne	355
Tytuł II.	Przepisy dla poszczególnych rodzajów spraw	363
Dział I.	Sprawy z zakresu prawa osobowego	363
Rozdział 1.	Uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu	363
Oddział 1.	Postępowanie o uznanie za zmarłego	363
Oddział 2.	Postępowanie o stwierdzenie zgonu	365
Oddział 3.	Uchylenie postanowień orzekających uznanie za zmarłego lub stwierdzenie zgonu	366
Rozdział 2.	Ubezważnowolnienie	367
Oddział 1.	Przepisy ogólne	367
Oddział 2.	Doradca tymczasowy	368
Oddział 3.	Postępowanie	369
Dział II.	Sprawy z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli	372
Rozdział 1.	Sprawy małżeńskie	372
Rozdział 2.	Inne sprawy rodzinne oraz sprawy opiekuńcze	376
Oddział 1.	Przepisy ogólne	376
Oddział 2.	Sprawy z zakresu stosunków między rodzicami a dziećmi	381
Oddział 3.	Sprawy o przysposobienie	386
Oddział 4.	Sprawy z zakresu opieki	388
Oddział 5.	Sprawy o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką	390
Oddział 6.	Sprawy dotyczące wykonywania kontaktów z dzieckiem	395
Rozdział 3.	Sprawy z zakresu kurateli	397

Dział III.	Sprawy z zakresu prawa rzeczowego	400
Rozdział 1.	Przepisy ogólne	400
Rozdział 2.	Stwierdzenie zasiedzenia	400
Rozdział 2a.	Przepadek rzeczy	401
Oddział 1.	Przepadek rzeczy na podstawie prawa celnego	401
Oddział 2.	Przepadek pojazdów	402
Rozdział 3.	Zarząd związany ze współwłasnością i użytkowaniem	403
Rozdział 4.	Zniesienie współwłasności	404
Rozdział 5.	Ustanowienie drogi koniecznej i służebności przesyłu	406
Rozdział 6.	Postępowanie wieczystoksięgowe	406
Dział IV.	Sprawy z zakresu prawa spadkowego	412
Przepisy wstępne	412
Rozdział 1.	Zabezpieczenie spadku, wykaz inwentarza i spis inwentarza	412
Rozdział 2.	Przyjęcie lub odrzucenie spadku	421
Rozdział 3.	Ogłoszenie testamentu	422
Rozdział 4.	Wyjawienie przedmiotów spadkowych	423
Rozdział 5.	Przesłuchanie świadków testamentu ustnego	425
Rozdział 6.	Sprawy dotyczące wykonawcy testamentu	426
Rozdział 6a.	Sprawy dotyczące zarządu sukcesyjnego	426
Rozdział 7.	Zarząd spadku nieobjętego	427
Rozdział 8.	Stwierdzenie nabycia spadku i przedmiotu zapisu windykacyjnego	428
Rozdział 9.	Dział spadku	432
Rozdział 10.	Inne sprawy spadkowe	433
Dział IVa.	Sprawy z zakresu przepisów o przedsiębiorstwach państwowych i o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego	434
Dział IVb.	Sprawy z zakresu prawa pracy	436
Dział V.	Sprawy depozytowe	437
Rozdział 1.	Złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego	437
Rozdział 2.	Zwrot depozytu sądowego składającemu i wydanie depozytu sądowego uprawnionemu	440
Rozdział 3.	Postępowanie w sprawach o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu	441
Dział VI.	Postępowanie rejestrowe	442
KSIĘGA TRZECIA. SĄD POLUBOWNY	447

KSIĘGA CZWARTA. POSTĘPOWANIE W RAZIE ZAGINIĘCIA LUB ZNISZCZENIA AKT		447
CZĘŚĆ DRUGA. POSTĘPOWANIE ZABEZPIEZAJĄCE		
Tytuł I.	Przepisy ogólne	450
Tytuł II.	Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych	457
Tytuł III.	Inne wypadki zabezpieczenia	463
CZĘŚĆ TRZECIA. POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE		
Tytuł I.	Przepisy ogólne	466
Dział I.	Organy egzekucyjne, ich właściwość i postępowanie w ogólności	466
Dział II.	Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności	482
Dział IIa.	Zaświadczenie europejskiego tytułu egzekucyjnego	494
Dział IIb.	Stwierdzenie wykonalności europejskiego nakazu zapłaty	495
Dział IIc.	Zaświadczenie dotyczące orzeczenia wydanego w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń	496
Dział IId.	Zaświadczenia dotyczące orzeczeń, ugód i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach cywilnych i handlowych	496
Dział IIe.	Wyciągi z orzeczeń, ugód i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach alimentacyjnych	497
Dział IIIf.	Zaświadczenia dotyczące orzeczeń obejmujących środki ochrony w sprawach cywilnych	498
Dział III.	Wszczęcie egzekucji i dalsze czynności egzekucyjne	499
Dział IV.	Zawieszenie i umorzenie postępowania	512
Dział V.	Ograniczenia egzekucji	518
Dział VI.	Powództwa przeciwegzekucyjne	524
Tytuł II.	Egzekucja świadczeń pieniężnych	526
Dział I.	Egzekucja z ruchomości	526
Rozdział 1.	Zajęcie	526
Rozdział 2.	Sprzedaż	533
Rozdział 3.	Sprzedaż w drodze licytacji elektronicznej	540
Dział II.	Egzekucja z wynagrodzenia za pracę	543
Dział III.	Egzekucja z rachunków bankowych	547
Dział IV.	Egzekucja z innych wierzytelności	553
Dział IVa.	Egzekucja z innych praw majątkowych	558
Dział V.	Wyjawienie majątku	565
Dział VI.	Egzekucja z nieruchomości	568
Rozdział 1.	Przepisy wstępne	568

Rozdział 2.	Zajęcie	569
Rozdział 3.	Opis i oszacowanie	574
Rozdział 4.	Obwieszczenie o licytacji	578
Rozdział 5.	Warunki licytacyjne	581
Rozdział 6.	Licytacja	583
Rozdział 7.	Przybicie	586
Rozdział 8.	Przysądzenie własności	588
Rozdział 9.	Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości oraz użytkowania wieczystego	591
Dział VIa.	Uproszczona egzekucja z nieruchomości	593
Dział VII.	Egzekucja ze statków morskich	595
Dział VIII.	Podział sumy uzyskanej z egzekucji	597
Rozdział 1.	Przepisy ogólne	597
Rozdział 2.	Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z wynagrodzenia za pracę	600
Rozdział 3.	Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z ruchomości, wierzycelności i innych praw majątkowych	602
Rozdział 4.	Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z nieruchomości	602
Tytuł III.	Przepisy szczególne o egzekucji	605
Dział I.	Egzekucja świadczeń niepieniężnych	605
Dział II.	Przepisy szczególne o egzekucji z udziałem Skarbu Państwa oraz przedsiębiorców	612
Rozdział 1.	Przepisy ogólne	612
Rozdział 2.	Egzekucja przez zarząd przymusowy	614
Rozdział 3.	Egzekucja przez sprzedaż przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego	618
Dział III.	Egzekucja w celu zniesienia współwłasności nieruchomości w drodze sprzedaży publicznej	621
Dział IV.	<i>Egzekucja na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej</i>	622
Dział V.	Egzekucja świadczeń alimentacyjnych	622
Dział VI.	<i>Wykonanie orzeczeń dotyczących odebrania osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką</i>	625
CZĘŚĆ CZWARTA. PRZEPISY Z ZAKRESU MIĘDZYNARODOWEGO POSTĘPOWANIA CYWILNEGO		
	<i>Przepis wstępny</i>	625
KSIĘGA PIERWSZA. JURYSDYKCJA KRAJOWA		
Tytuł I.	Przepisy ogólne	626

Tytuł II.	<i>Przepisy łączne dla jurysdykcji krajowej (w postępowaniu procesowym i nieprocesowym)</i>	627
	<i>(oznaczenie oraz tytuł Tytułu II – uchylone)</i>	627
Tytuł III.	Jurysdykcja krajowa w procesie	627
Tytuł IV.	Jurysdykcja krajowa w postępowaniu nieprocesowym	632
Tytuł IVA.	Jurysdykcja krajowa w postępowaniu zabezpieczającym i egzekucyjnym	638
KSIĘGA PIERWSZA a. IMMUNITET SĄDOWY I EGZEKUCYJNY		638
KSIĘGA DRUGA. POSTĘPOWANIE		642
Tytuł I.	Zdolność sądowa i procesowa	642
Tytuł II.	Zabezpieczenie kosztów procesu	642
Tytuł III.	Zwolnienie cudzoziemców od kosztów sądowych	644
Tytuł IV.	Pomoc prawna	644
Tytuł V.	Zabezpieczenie dowodów	648
Tytuł VI.	Zagraniczne dokumenty urzędowe	649
Tytuł VII.	Czynności dotyczące spadku po cudzoziemcach	649
Tytuł VIIA.	Europejskie poświadczenie spadkowe	650
Tytuł VIII.	Stwierdzenie obcego prawa i wzajemności	652
Tytuł IX.	Uzasadnienie prawomocnych orzeczeń i wydawanie zaświadczeń	652
Tytuł X.	Wniosek o uchylenie wyroku wydanego w sprawie alimentacyjnej	653
Tytuł XI.	Europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym	653
KSIĘGA TRZECIA. UZNANIE I STWIERDZENIE WYKONALNOŚCI		656
Tytuł I.	Uznanie orzeczeń sądów państw obcych lub rozstrzygnięć innych organów państw obcych	656
Tytuł II.	Wykonalność orzeczeń sądów państw obcych lub rozstrzygnięć innych organów państw obcych oraz ugód zawartych przed takimi sądami i organami lub przez nie zatwierdzonych	658
Tytuł III.	<i>Wykonalność orzeczeń sądów państw członkowskich Unii Europejskiej, ugód zawartych przed takimi sądami lub zatwierdzonych przez takie sądy oraz dokumentów urzędowych sporządzonych w tych państwach, opatrzonych zaświadczeniem europejskiego tytułu egzekucyjnego</i>	660
Tytuł IV.	<i>Wykonalność europejskich nakazów zapłaty wydanych przez sądy państw członkowskich Unii Europejskiej</i>	661
Tytuł V.	<i>Wykonalność orzeczeń sądów państw członkowskich Unii Europejskiej wydanych w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń</i>	661

Tytuł VI.	<i>Wykonalność orzeczeń, ugód sądowych i dokumentów urzędowych z państw członkowskich Unii Europejskiej w sprawach alimentacyjnych</i>	661
KSIĘGA CZWARTA. UZNANIE I WYKONANIE NIEKTÓRYCH ORZECZEŃ SĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ POCHODZĄCYCH Z TYCH PAŃSTW UGÓD I DOKUMENTÓW URZĘDOWYCH		
		662
Tytuł I.	Przepisy ogólne	662
Tytuł II.	Wykonanie	663
Tytuł III.	Odmowa uznania lub wykonania	666
CZĘŚĆ PIĄTA. SĄD POLUBOWNY (ARBITRAŻOWY)		
Tytuł I.	Przepisy ogólne	667
Tytuł II.	Zapis na sąd polubowny	669
Tytuł III.	Skład sądu polubownego	672
Tytuł IV.	Właściwość sądu polubownego	675
Tytuł V.	Postępowanie przed sądem polubownym	677
Tytuł VI.	Wyrok sądu polubownego i zakończenie postępowania	680
Tytuł VII.	Skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego	683
Tytuł VIII.	Uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej	685
* * *		
	Skorowidz przedmiotowy do Kodeksu postępowania cywilnego	689

Ustawa

z 4 lipca 2019 r.

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw

(Dz.U. z 6 sierpnia 2019 r. poz. 1469)

L.p.	Przepis k.p.c.	Zagadnienie	Było/jest (stan na 10 września 2019 r.)	Jest/będzie (po wejściu w życie ustawy z 4 lipca 2019 r.)	Wejście w życie
1.	dodany art. 4 ¹	Nadużycie prawa procesowego	–	Art. 4 ¹ . Z uprawnienia przewidzianego w przepisach postępowania stronom i uczestnikom postępowania nie wolno czynić użytku niezgodnego z celem, dla którego je ustanowiono (nadużycie prawa procesowego).	7 listopada 2019 r.
2.	nowe brzmienie art. 5	Pouczenia. Wzory obligatoryjnych pouczeń udzielanych stronom	Art. 5. W razie uzasadnionej potrzeby sąd może udzielić stronom i uczestnikom postępowania występującym w sprawie bez adwokata, radcy prawnego, rzecznika patentowego lub radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych.	Art. 5. § 1. W razie uzasadnionej potrzeby sąd może udzielić stronom i uczestnikom postępowania niezastępowanym przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych. § 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzory pouczeń, których udzielania na piśmie wymaga kodeks, mając na względzie konieczność zapewnienia komunikatywności przekazu. § 3. Wzory pouczeń, o których mowa w § 2, wraz z ich tłumaczeniami na języki obce najczęściej wykorzystywane w obrocie z zagranicą Minister Sprawiedliwości udostępnia na stronie internetowej urzędu obsługującego.	7 sierpnia 2020 r.

L.p.	Przepis k.p.c.	Zagadnienie	Było/jest (stan na 10 września 2019 r.)	Jest/będzie (po wejściu w życie ustawy z 4 lipca 2019 r.)	Wejście w życie
3.	zmiana w art. 6 § 2	Zmiana terminologiczna – zamiana okoliczności faktycznych na fakty	§ 2. Strony i uczestnicy postępowania obowiązani są przytaczać wszystkie okoliczności faktyczne i dowody bez zwłoki, aby postępowanie mogło być przeprowadzone sprawnie i szybko.	§ 2. Strony i uczestnicy postępowania obowiązani są przytaczać wszystkie fakty i dowody bez zwłoki, aby postępowanie mogło być przeprowadzone sprawnie i szybko.	7 listopada 2019 r.
4.	dodany art. 9 ¹	Utrwalanie przebiegu posiedzeń i czynności przez strony	–	Art. 9 ¹ . § 1. Nie jest wymagane zezwolenie sądu na utrwalanie przez strony lub uczestników postępowania przebiegu posiedzeń i innych czynności sądowych, przy których są obecni, za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk. § 2. Strony i uczestnicy postępowania uprzedzają sąd o zamiarze utrwalenia przebiegu posiedzenia lub innej czynności sądowej za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk. § 3. Sąd zakazuje stronie lub uczestnikowi postępowania utrwalenia przebiegu posiedzenia lub innej czynności sądowej za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk, jeżeli posiedzenie lub jego część odbywa się przy drzwiach zamkniętych lub sprzeciwia się temu względem na prawidłowość postępowania.	7 listopada 2019 r.
5.	nowe brzmienie art. 17 pkt 4 ²	Właściwość rzeczowa – uchwały organów osób prawnych	4 ²) o uchylenie, stwierdzenie nieważności albo o ustalenie nieistnienia uchwał organów osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną;	4 ²) o uchylenie, stwierdzenie nieważności albo o ustalenie istnienia lub nieistnienia uchwał organów osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną;	7 listopada 2019 r.
6.	nowe brzmienie art. 18 § 2	Właściwość ruchoma – odmowa przyjęcia sprawy	§ 2. Sąd okręgowy może przed pierwszą rozprawą odmówić przyjęcia sprawy do rozpoznania i zwrócić sprawę sądowi rejonowemu, jeżeli uzna, że poważne wątpliwości nie zachodzą. Postanowienie zapada na posiedzeniu niejawnym w składzie trzech sędziów i wymaga uzasadnienia. Ponowne przekazanie tej samej sprawy przez sąd rejonowy nie jest dopuszczalne.	§ 2. Przed pierwszym posiedzeniem wyznaczonym na rozprawę sąd okręgowy może odmówić przyjęcia sprawy do rozpoznania i zwrócić ją sądowi rejonowemu, jeżeli uzna, że poważne wątpliwości nie zachodzą. Postanowienie zapada w składzie trzech sędziów i wymaga uzasadnienia. Ponowne przekazanie tej samej sprawy przez sąd rejonowy nie jest dopuszczalne.	21 sierpnia 2019 r.
7.	nowe brzmienie art. 25 § 1	Sprawdzenie wartości przedmiotu sporu	§ 1. Sąd może na posiedzeniu niejawnym sprawdzić wartość przedmiotu sporu oznaczoną przez powoda i zarządzić w tym celu dochodzenie.	§ 1. Sąd może sprawdzić wartość przedmiotu sporu oznaczoną przez powoda i zarządzić w tym celu dochodzenie.	21 sierpnia 2019 r.
8.	dodany § 2 w art. 31	Wyłączenie właściwości przemiennej w odniesieniu do konsumentów	–	§ 2. Przepisów niniejszego oddziału nie stosuje się w sprawach przeciwko konsumentom.	7 listopada 2019 r.

L.p.	Przepis k.p.c.	Zagadnienie	Było/jest (stan na 10 września 2019 r.)	Jest/będzie (po wejściu w życie ustawy z 4 lipca 2019 r.)	Wejście w życie
9.	nowe brzmienie art. 34	Właściwość przemienna w sprawach z powodów wynikających z umów	Art. 34. Powództwo o zawarcie umowy, ustalenie jej treści, o zmianę umowy oraz o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, a także o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy można wytoczyć przed sąd miejsca jej wykonania. W razie wątpliwości miejsce wykonania umowy powinno być stwierdzone dokumentem.	Art. 34. § 1. Powództwo o zawarcie umowy, ustalenie jej treści, o zmianę umowy oraz o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, a także o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy można wytoczyć przed sąd miejsca jej wykonania. § 2. Za miejsce wykonania umowy uważa się miejsce spełnienia świadczenia charakterystycznego dla umów danego rodzaju, w szczególności w przypadku: 1) sprzedaży rzeczy ruchomych – miejsce, do którego rzeczy te zgodnie z umową zostały lub miały zostać dostarczone; 2) świadczenia usług – miejsce, w którym usługi zgodnie z umową były lub miały być świadczone. § 3. W przypadku wątpliwości miejsce wykonania umowy powinno być stwierdzone dokumentem.	7 listopada 2019 r.
10.	dodany art. 35 ¹	Właściwość przemienna w sprawach z zakresu ochrony dóbr osobistych przy wykorzystaniu środków masowego przekazu	–	Art. 35 ¹ . Powództwo o ochronę dóbr osobistych naruszonych przy wykorzystaniu środków masowego przekazu można wytoczyć przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania albo siedziby powoda.	7 listopada 2019 r.
11.	dodany art. 37 ²	Właściwość przemienna w sprawach o roszczenia z czynności bankowych	–	Art. 37 ² . § 1. Powództwo o roszczenie wynikające z czynności bankowej przeciwko bankowi, innej jednostce organizacyjnej uprawnionej do wykonywania czynności bankowych lub ich następcom prawnym można wytoczyć przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania albo siedziby powoda. § 2. Przepis § 1 stosuje się także do powództwa przeciwko bankowi hipotecznemu lub jego następcy prawnemu o roszczenie wynikające z czynności banku hipotecznego.	7 listopada 2019 r.
12.	nowe brzmienie art. 38 § 1	Właściwość wyłączna w sprawach o własność lub inne prawa rzeczowe na nieruchomości	§ 1. Powództwo o własność lub o inne prawa rzeczowe na nieruchomości, jak również powództwo o posiadanie nieruchomości można wytoczyć wyłącznie przed sąd miejsca jej położenia. Jeżeli przedmiotem sporu jest służebność gruntowa, właściwość oznacza się według położenia nieruchomości obciążonej.	§ 1. Powództwo o: 1) własność lub inne prawa rzeczowe na nieruchomości, 2) posiadanie nieruchomości, 3) roszczenia wynikające z art. 231 Kodeksu cywilnego, 4) roszczenia wynikające z art. 224–228 i art. 230 Kodeksu cywilnego, o ile są związane z nieruchomością – wytacza się wyłącznie przed sąd miejsca położenia nieruchomości, przy czym jeżeli przedmiotem sporu jest służebność gruntowa, właściwość oznacza się według położenia nieruchomości obciążonej.	7 listopada 2019 r.

Zmiany do ustawy z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego

- od 5 sierpnia 2019 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 19 lipca 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. poz. 1460)
- od 21 sierpnia 2019 r.** – ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469)
- od 7 września 2019 r.** – ustawa z 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1043)
- od 8 września 2019 r.** – ustawa z 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (Dz.U. poz. 1495)
- od 20 września 2019 r.** – ustawa z 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. poz. 1146)
- od 7 listopada 2019 r.** – ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469)
- od 1 stycznia 2020 r.** – ustawa z 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (Dz.U. poz. 1495)
- od 1 stycznia 2020 r.** – ustawa z 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (Dz.U. poz. 1649)
- od 1 stycznia 2020 r.** – ustawa z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (druk sejmowy nr 3040, oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw)

- od 7 lutego 2020 r.** – ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469)
- od 1 marca 2020 r.** – ustawa z 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 398 ze zm.)
- od 1 marca 2020 r.** – ustawa z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1655)
- od 7 sierpnia 2020 r.** – ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469)
- od 1 grudnia 2020 r.** – ustawa z 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 398 ze zm.)
- od 1 grudnia 2020 r.** – ustawa z 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz.U. z 2019 r. poz. 55 ze zm.)
- od 1 stycznia 2021 r.** – ustawa z 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3541, oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw)
- od 18 kwietnia 2026 r.** – ustawa z 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1634 ze zm.)
- po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia** – ustawa z 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3480, oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw)

USTAWA

z dnia 17 listopada 1964 r.

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

(tekst pierwotny Dz.U. z 1 grudnia 1964 r. Nr 43, poz. 296; tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1460; zm.: Dz.U. z 2019 r. poz. 1469, poz. 1495, poz. 1649, poz. 1655)*

TYTUŁ WSTĘPNY PRZEPISY OGÓLNE

Sprawa cywilna

Art. 1.¹⁾ Kodeks postępowania cywilnego normuje postępowanie sądowe w sprawach ze stosunków z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego

* Uwzględniono zmiany wynikające z ustawy z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (druk sejmowy nr 3040, oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2020 r.; ustaw z 30 sierpnia 2019 r.: o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3480, oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw) zmieniającej nin. ustawę po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia; o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3541, oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2021 r.

¹⁾ Art. 1 rozumiany w ten sposób, iż w zakresie pojęcia „sprawy cywilnej” nie mogą się mieścić roszczenia dotyczące zobowiązań pieniężnych, których źródło stanowi decyzja administracyjna, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i utracił moc w tym zakresie 17 lipca 2000 r. (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 10 lipca 2000 r., SK 12/99, Dz.U. Nr 55, poz. 665).

Art. 1 w zakresie, w jakim dotyczy zagadnienia oceny prawidłowości procedury wyboru sędziego Trybunału Konstytucyjnego, jest niezgodny z art. 194 ust. 1 zdanie pierwsze w związku z art. 10 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przez pkt 1 wyroku Trybunału Konstytucyjnego i utracił moc w tym zakresie 11 września 2017 r. (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 11 września 2017 r., K 10/17, Dz.U. poz. 1727).

oraz prawa pracy, jak również w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz w innych sprawach, do których przepisy tego Kodeksu stosuje się z mocy ustaw szczególnych (sprawy cywilne).

Droga sądowa

Art. 2. § 1. Do rozpoznawania spraw cywilnych powołane są sądy powszechne, o ile sprawy te nie należą do właściwości sądów szczególnych, oraz Sąd Najwyższy.

§ 1a–2. (*uchylone*)

§ 3. Nie są rozpoznawane w postępowaniu sądowym sprawy cywilne, jeżeli przepisy szczególne przekazują je do właściwości innych organów.

Zasada prawdy materialnej

Art. 3. Strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody.

Art. 4. (*uchylony*)

Nadużycie prawa procesowego

Art. 4^{1, 2)} Z uprawnienia przewidzianego w przepisach postępowania stronom i uczestnikom postępowania nie wolno czynić użytku niezgodnego z celem, dla którego je ustanowiono (nadużycie prawa procesowego).

Art. 1 w zakresie, w jakim dotyczy zagadnienia oceny prawidłowości procedury przedstawienia kandydatów na stanowisko Prezesa oraz Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego i powołania ich przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, jest niezgodny z art. 194 ust. 2 w związku z art. 10 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz z art. 144 ust. 3 pkt 21 w związku z art. 10 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przez pkt 2 wyroku Trybunału Konstytucyjnego i utracił moc w tym zakresie 11 września 2017 r. (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 11 września 2017 r., K 10/17, Dz.U. poz. 1727).

²⁾ Art. 4¹ dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z 4 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1469) zmieniającej nin. ustawę z dniem 7 listopada 2019 r.

Udzielanie pouczeń

Art. 5. W razie uzasadnionej potrzeby sąd może udzielić stronom i uczestnikom postępowania występującym w sprawie bez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych.

Udzielanie pouczeń

Art. 5.³⁾ § 1. W razie uzasadnionej potrzeby sąd może udzielić stronom i uczestnikom postępowania niezastępowanym przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzory pouczeń, których udzielania na piśmie wymaga kodeks, mając na względzie konieczność zapewnienia komunikatywności przekazu.

§ 3. Wzory pouczeń, o których mowa w § 2, wraz z ich tłumaczeniami na języki obce najczęściej wykorzystywane w obrocie z zagranicą Minister Sprawiedliwości udostępnia na stronie internetowej urzędu go obsługującego.

Zasada szybkości

Art. 6. § 1. Sąd powinien przeciwdziałać przewlekaniu postępowania i dążyć do tego, aby rozstrzygnięcie nastąpiło na pierwszym posiedzeniu, jeżeli jest to możliwe bez szkody dla wyjaśnienia sprawy.

§ 2. Strony i uczestnicy postępowania obowiązani są przytaczać wszystkie okoliczności faktyczne i dowody bez zwłoki, aby postępowanie mogło być przeprowadzone sprawnie i szybko.

§ 2.⁴⁾ Strony i uczestnicy postępowania obowiązani są przytaczać wszystkie fakty i dowody bez zwłoki, aby postępowanie mogło być przeprowadzone sprawnie i szybko.

Udział prokuratora

Art. 7. Prokurator może żądać wszczęcia postępowania w każdej sprawie, jak również wziąć udział w każdym toczącym się już postępowaniu, jeżeli według jego oceny wymaga tego ochrona praworządności, praw obywateli lub interesu społecznego. W sprawach niemajątkowych z zakresu prawa rodzinnego prokurator może wytaczać powództwa tylko w wypadkach wskazanych w ustawie.

³⁾ Art. 5 zmieniony przez art. 1 pkt 2 ustawy z 4 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1469) zmieniającej nin. ustawę z dniem 7 sierpnia 2020 r.

⁴⁾ Art. 6 § 2 zmieniony przez art. 1 pkt 3 ustawy z 4 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1469) zmieniającej nin. ustawę z dniem 7 listopada 2019 r.

W publikacji zaprezentowano w sposób czytelny i przejrzysty – w formie tabeli – porównanie brzmienia dotychczasowych przepisów kodeksu postępowania cywilnego z ich nowym brzmieniem wynikającym z nowelizacji wprowadzonej ustawą z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469). W drugim wydaniu podano datyienne wejścia w życie poszczególnych znowelizowanych przepisów tego Kodeksu oraz ich hasłową definicję.

Nowelizacja dotyczy wielu instytucji prawa procesowego, zarówno w postępowaniu rozpoznawczym, jak i egzekucyjnym. Ma ona na celu przede wszystkim usprawnienie postępowań sądowych w sprawach cywilnych, zapobieżenie ich przewlekłości, przeciwdziałanie nadużyciu prawa procesowego.

Najważniejsze zmiany dotyczą:

- wprowadzenia postępowania przygotowawczego i planu rozprawy,
- nowych uprawnień i obowiązków stron oraz zawodowych pełnomocników,
- odformalizowania zasad postępowania dowodowego,
- uzasadniania wyroków z urzędu,
- postępowania apelacyjnego,
- wprowadzenia odrębnego postępowania w sprawach gospodarczych.

Książka zawiera także najnowszy tekst ustawy – Kodeks postępowania cywilnego. Zmiany, które weszły w życie między 25 kwietnia 2019 r. a 10 września 2019 r., oznaczono tekstem pogrubionym, natomiast wszystkie zmiany, które wejdą w życie po 10 września 2019 r., oznaczono tekstem pogrubionym i mniejszym stopniem pisma.

Publikacja jest przeznaczona dla wszystkich praktyków prawa: sędziów, adwokatów, radców prawnych, komorników sądowych, notariuszy. Będzie przydatna także dla aplikantów powyższych zawodów, a studentom prawa pomoże w nauce do egzaminu z procedury cywilnej.

9788381875103 W02P01

ISBN 978-83-8187-510-3

9 788381 875103

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL